

det maa formodes, at Domstolene i disse Tilfælde, som i alle andre, maa vide at afvære Straffens Størrelse efter Forseelsens Beskaffenhed, og man har meent, at, naar det ophyses, at en saadan ulovlig oppebaaren Fordeel er steet paa Grund af Feiltagelse eller Misforstaaelse, at vedkommende Domstol, ligesaagodt her som i andre Tilfælde, hvor det ophyses, at en Overtrædelse er steet af Feiltagelse eller Misforstaaelse, kan tage Hensyn dertil, uden at det behøver at staae i Loven. Det er altsaa, fordi Udvalget har meent, at det maa ansees som givet, at Domstolene ville tage Hensyn til saadanne skærpene eller formildende Omstændigheder, at man har troet, at ingen særlige Bestemmelser herom behøve at indføres i Loven.

Formanden: Forinden jeg giver Ordet til den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen), skal jeg gjøre opmærksom paa, at denne Rigsdagsmand har begjært den af ham tilligemed et andet æret Medlem foreslaaede § 3 deeltvis afftemt, saaledes at der først affstemmes over de 12 første Linier og et Stykke af den 13de, som ender med „... til alle andre Udlaan“, og derefter den Passus „Ligesom og til ... alle Udlaan“, og endelig over den sidste Deel.

L. C. Larsen: Jeg har tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at Lovudkastet indeholder en meget betydelig Skærpelse af den Straf, der er bestemt for Nager, idet den istedetfor Confiscationsstraf har indført en Mulkt, der har en ganske anden Følge end Confiscationen, idet Confiscationsstraffen bortfalder, saasnart Gjenstanden er borte eller værdiløs, og heller ikke nogenstunde kan gaae ud over Gjenstandens Værdi, hvorimod det meget let kan hændes, at den Mulkt, der er foreslaaet i Udcastet, langt vil overstige Gjenstandens Værdi. Det synes nemlig, at man ved Redactionen af Lovudkastets § 3 ikke har havt andre Tilfælde for Øie end det, hvor Forseelsen bestaaer i fortløbende at tage højere Rente, og der vil vist Straffen ikke stige til nogen synderlig Høide; men det er langt fra den sædvanligste Maade, hvorpaa Forseelsen begaaes; det Sæd-

vanligste er nemlig, at Creditor forud sikker sig den højere Rente, da han ellers ikke kan være sikker paa at faae den, og det gjør han ved at afdrage i Capitalen Saameget, som denne højere Rente udgjør for den Tid, hvori Laanet skal henstaae. Et Exempel paa en meget sædvanlig og meget billig Forretning er, naar der af et Laan paa 1000 Rd. betinges 6 pCt. og indrømmes Uopsigelighed i 5 Aar; det er 2 pCt. over den lovlige Rente, og det gjør 10 pCt. i 5 Aar, eller af de 1000 Rd. 100 Rd., som saaledes strax trækkes fra i Capitalen. Men, naar vi paa dette Tilfælde vilde anvende Straffen efter § 3, saa kunde den Mand, der har tilladt sig en saadan Forretning, der vistnok kan have været i Laantagerens store Interesse, enten komme til at betale en Mulkt af 2000 Rd., det Dobbelte af Fordringen, som maaskee var bleven værdiløs, eller, naar han ikke kunde det, sidde paa Band og Brød, saalænge det behøvedes, og derefter en lang Tid i Fængsel. Det forekommer mig at være en saa barbarisk Straf, at jeg virkelig ikke kan stemme for den, ligesaa lidt som jeg kan sige, at jeg finder den ældre Straf hensigtsmæssig eller anbefalelig. Det forekommer mig, at man ikke efter de Ansøufelser, der nu have gjort sig gjældende, angaaende dette Forhold, kan bestemme nogen Straf for Overtrædelse af Forordningen, og det saameget mindre som den Forseelse, der herefter, naar Loven udkommer, kan begaaes, jo ikke længere vil bestaae i at tage for høj Rente, thi det vil Lovgivningen for Fremtiden tillade, følgelig ogsaa, at Renten affortes i Capitalen, men alene deri, at en Mand søger Sikkerhed for en lovlig Fordeel, og dette forekommer mig ikke at være et Forhold, som burde belægges med Straf. Jeg antager nu rigtignok, at det, hvis Loven kommer ud, vil blive yderst sjældent, at der vil indtræde noget saadant virkelig strafbart Tilfælde, men det forekommer mig dog, at Loven ikke bør bestemme en saa høj Straf derfor; jeg troer, det kunde være tilstrækkeligt, at Alt, hvad der stred mod Lovens Forrifter, betegnedes som ugyldigt, saaledes at Pantestikkerheden og den betingede højere Rente bortfaldd, og der, hvis den isorvien var affortet i Capitalen, da ikke kunde forlanges Tilbage-